

תקנון מכון התקנים הישראלי, תשס"ג-2002*

בתוקף סמכותו לפי סעיף 4 לחוק התקנים, תשי"ג-1953 (להלן – החוק), ובאישור המועצה כללית של מכון התקנים הישראלי (להלן – המכון), מתקין הוועד הפועל של המכון תקנון זה:

פרק ראשון: דרכי המכון בכיצוע סמכויותיו

1. לשם ביצוע סמכויותיו רשאי המכון לפעול בדרכים אלה:

- (1) להכין מפרטים למוצרים וכללים טכניים לתהליכי עבודה בהתאם לצורכי המשק ולייעולו ולפרסמם בשם תקנים ישראליים או בשם אחר, מתוך מגמה –
 - (א) להשיג רמה נאותה של איכות המוצרים והרכבם ושל תהליכים ושירותים;
 - (ב) להבטיח את בריאות הציבור ובטיחותו;
 - (ג) להגן על הצרכנים מפני הונאה, זיוף והטעיה הקשורים באיכות המוצרים ובהרכבם;
 - (ד) לשמור על איכות הסביבה;
 - (ה) להגן על היצרנים והצרכנים מפני תחרות בלתי הוגנת של מוצרים בעלי סימון מטעה או בעלי איכות או טיב פעולה לקויים;
 - (ו) להקל על התקשורת בין אנשים, בין אנשים לבין מכונות, ובין מכונות לבין עצמן;
 - (ז) להבטיח את החליפיות (interchangeability) והמתיישרות (compatibility) בין מוצרים ובין מערכות;
 - (ח) להקל על הצרכן את השימוש במוצרים ולסייע לייעול המשק על ידי צמצום מספר טיפוסי המוצרים והאחדת צורותיהם ותכונותיהם;
 - (ט) להגן על בטיחות העובדים במקום עבודתם;
 - (י) לספק ליצרנים ולצרכנים מידע נאות בדבר טיבם, הרכבם ופעולתם של מוצרים;
 - (יא) ליצור תנאים שיאפשרו סחר חופשי במוצרים;
 - (יב) להקל על שיתוף פעולה טכנולוגי;
- (2) לסייע לשלטונות המדינה, לרשויות מקומיות, למוסדות ציבור ולגורמים אחרים בהכנת מפרטים וכללים טכניים בעבור חומרים, מוצרים, תהליכים ושירותים;
- (3) להיוועד ולהחליף מידע עם מוסדות תקינה, להתעדה, למחקר ולבדיקה, בארץ ובעולם, בכל הקשור בהכנת תקנים וביישומם;
- (4) להצטרף כחבר למוסדות תקינה, להתעדה, לבדיקה ולמחקר בין-לאומיים, ולהשתתף בעבודתם, לרבות בהתעדת מוצרים, תהליכים, מערכות איכות ועובדים;
- (5) להציע ולעודד שיפורים בחוקים הנוגעים באיכותם ובטיב פעולתם של מוצרים, בקביעת מפרטים למוצרים ובקביעת כללים טכניים לתהליכים;
- (6) להקים, לרכוש, לחכור, להוציא מרשותו, להרחיב, לרהט, לצייד, להחזיק ולנהל מעבדות, ספריות, בתי מלאכה, מחסנים ושאר בניינים, מבנים ומעונות, מכונות ומיתקנים וכל שירות ומפעל אשר יהיו דרושים או מועילים לעבודתו ולמטרותיו של המכון;
- (7) לבדוק את מידת התאמתם של מוצרים לתקנים ישראליים או לתקנים ישראליים רשמיים ולתת תעודות בדיקה על כך בהתאם לסעיף 12 לחוק;
- (8) לתת היתרים ליצרנים לסמן את מוצריהם בתו תקן, וכן לפקח על ייצור מוצרים אלה ועל טיבם, לפי צו שניתן על פי סעיף 9(ב) לחוק, או בהתאם לסעיף 11 לחוק, בהתאם להסכמים שייעשו למטרה זו בין המכון והיצרנים, ובהתאם לכללים בדבר דרכי קביעתו של תו-תקן והשימוש בו שייקבעו בתקנות בהתאם לסעיף 11 האמור;
- (9) לבדוק כל מוצר במעבדות המכון או בכל מעבדה אחרת, הן בארץ והן בחוץ לארץ, כתנאי שמעבדה זו תוכר בידי המכון בהתאם לנהלים שהמכון יקבע, ושהמעבדה תפעל בשם המכון למטרה זו, וכן למסור דין וחשבון על תוצאות הבדיקה או לתת תעודה על תוצאותיה;

כ"י המכון בכיצוע סמכויותיו

- (10) להשגיח על ייצור מוצרים, ולהתיר סימונם בסימון המעיד על ההשגחה בהתאם לסעיף 12 לחוק;
- (11) להוציא לפועל בדיקות מסחריות ותעשייתיות או בדיקות ביקורת, במטרה לספק ידיעות בדבר איכותם או טיב פעולתם של מוצרים, וכן בדיקות ניסיון ומחקרים בקשר עם עיבוד מפרטים או תהליכים ואופני בדיקה חדשים ובדיקות וחקירות טכנולוגיות, כדי להשיג ידיעות חדשות וטובות יותר ביחס למוצר או חומר או מוצר אחר, לסייע ליצרנים בשיפור מוצרים, ולהגביר את השימוש בחומרים ומוצרים ישראליים;
- (12) ליזום, להקים ולהפעיל מערכות של הדרכות, כנסים, אירועים וכל אמצעי כשיר אחר, לקידום האיכות במשק ובחברה הישראלית;
- (13) ליזום, להקים ולהפעיל מערכות להתעדת ניהול איכות על נגזרותיה ולהתעדת עובדים, בהתאם לצורכי המשק;
- (14) להעסיק חבר עובדים מדעיים, טכניים, מינהליים ואחרים לשם מטרות המכון;
- (15) לבדוק, לכייל, לתקן ולבנות סוגים של מכשירי מדידה, משקולות, מכונות ומכשירים המשמשים לבדיקות, וכן כלים, ציוד, מכשירים ומכונות המשמשים לתצפיות ולצורכי מדע;
- (16) ליזום, לייסד, להחזיק או לתמוך תמיכה חומרית בהרצאות או בסדרות של הרצאות, בהצגות או בסדרות של הצגות, בתערוכות ובפרסומים, וכן להפיץ ידיעות ברבים בכל דרך אחרת על נושאים הקשורים בתקינה ובקביעת מפרטים ובבדיקה ושיפור איכותם, פעולתם ובטיחותם של מוצרים ובחקירת תכונותיהם, לשמש מרכז להפצת מידע ולהדרכה;
- (17) להיות צד בכל משא ומתן וכן לקבל הקצבות, תמיכות, מתנות והלוואות הקשורות בהשגת מטרות המכון או המובילות אליהן, ולעסוק בכל הפעולות האחרות הקשורות בהשגת אותן המטרות;
- (18) להקים, יחד עם גוף או גופים נוספים, חברות בת ומיזמים משותפים, ולהקים להם או להקים ועדות היגוי משותפות למכון ולגוף או לגופים הנוספים, מתוך כוונה לאפשר לגורמים מחוץ למכון להשתתף בניהולם של פרויקטים מסוימים, לרבות כאלה שבהם מושקעים כספים של גורמים מחוץ למכון;
- (19) ליזום יצירת תשתית איכות במשק וקידומה באמצעות תקינה, בדיקות, התעדה והדרכה, לרבות יזום של פרויקטים, ליווי של תחומים מתפתחים במשק וביצוע פעולות לשיפור יכולת היצוא של המשק הישראלי;
- (20) לבצע כל פעולה חוקית לרבות מחקרים, סקרים, הפצת מידע, הדרכה, הסברה ומתן אישורים.

חוק התקנים, תשי"ג-1953*

1. בחוק זה –
"מצרך" פירושו – מטלטלים וכן כל מבנה או מיתקן, אפילו הם מחוברים למקרקעים, להוציא רפואות;
"מפרט" – תיאור תכונותיו של מצרך, ובכלל זה פרטים אלה כולם או מקצתם: ייעודו, פעולתו, מטרתו, תהליך ייצורו, התקנתו, הפעלתו, דרכי השימוש בו, איכותו ודרכי הבטחתה, כמותו וממדיו ודרכי מדידתם, הדרכים לבדיקתו, להחסנתו, לתחזוקתו ולהעברתו ממקום למקום, מקורו, כינויו, סימונו, אריזתו ושאר תכונות של מצרך ושל חלקיו וחמריו שידרוש אותן המכון;
"מכירה" לרבות גרם מכירה, החזקה לשם מכירה, חליפין או השכרה; החזקה לשם מכירה תיחשב גם כל החזקת מצרך במקום העסק או במקום אחר, בכמות ובנסיבות שאינן שכיחות בשימוש לצורך עצמי, זולת אם יוכיח המחזיק כי אין הוא מחזיקו לשם מכירה;
"חוק זה" לרבות התקנות שהותקנו והצווים או האכרזות שניתנו לפיו;
"השר" – שר התעשייה והמסחר.
2. מכון התקנים הישראלי (בחוק זה – המכון) הוא תאגיד כשר לכל זכות וחובה ופעולה משפטית ועומד לבקרתו של מבקר המדינה.
- 2א. מטרת המכון היא תקינה והבטחת רמה נאותה של טיב המצרכים, אם בקביעת תקנים ואם בדרך אחרת, ורשאי הוא, בין השאר, לערוך מחקרים, סקרים ובדיקות של חמרים, מוצרים ומיתקנים, לאשר מפרטים וכללים טכניים ולעודד את השימוש בהם, ולקיים השגחה על ייצור מצרכים בהתאם לכללים שקבע וכן לעסוק באיסוף מידע, מיונו והפצתו.
3. ואלה מוסדות המכון:
(1) ראש המכון ושני סגניו;
(2) הועד הפועל;
(3) המועצה הכללית.
4. (א) הועד הפועל של המכון, באישור המועצה הכללית, יחקין, תוך שנה אחת מיום תחילת תקפו של חוק זה, תקנון לפעולות המכון (להלן – התקנון), שיהיה למכון היסוד היחיד לשימוש בסמכויותיו לפי חוק זה, והוא רשאי, באישור כאמור, להכניס בו שינויים ותיקונים.

ירושלים
תיקון מס' 1
של"א-1970
תיקון מס' 1
של"ח-1957
תיקון מס' 4
תשנ"ח-1998
מכון התקנים
תאגיד וגוף מבוקר
(תיקון מס' 2)
של"א-1970
מטרת המכון
(תיקון מס' 2)
של"א-1970
(תיקון מס' 3)
של"ט-1978

מוסדות המכון
תקנון המכון

* פורסם ס"ח תשי"ג מס' 116 מיום 29.1.1953 עמ' 30 (ה"ח תשי"ב מס' 103 עמ' 110). ת"ט ס"ח תשכ"ו מס' 478 מיום 29.6.1966 עמ' 47.
תוקן ס"ח תשי"ח מס' 236 מיום 29.11.1957 עמ' 2 (ה"ח תשי"ז מס' 307 עמ' 238) – תיקון מס' 1.
ס"ח תשל"א מס' 611 מיום 30.12.1970 עמ' 22 (ה"ח תשל"א מס' 878 עמ' 113) – תיקון מס' 2.
ס"ח תשל"ט מס' 922 מיום 18.1.1979 עמ' 34 (ה"ח תשל"ט מס' 1372 עמ' 18) – תיקון מס' 3.
ס"ח תשנ"ח מס' 1645 מיום 15.1.1998 עמ' 52 (ה"ח תשנ"ח מס' 2650 עמ' 20) – תיקון מס' 4 בסעיף 3 לחוק להגברת הצמיחה והתעסוקה ולהשגת יעדי התקציב לשנת הכספים 1998 (תיקוני חקיקה), תשנ"ח-1998; תחילתו ביום 1.1.1998.
ס"ח תש"ס מס' 1724 מיום 10.1.2000 עמ' 99 (ה"ח תש"ס מס' 2824 עמ' 68) – תיקון מס' 5 בסעיף 30 לחוק ההסדרים במשק מדינת ישראל (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנת התקציב 2000), תש"ס-2000; תחילתו ביום 1.1.2000.
ס"ח תשס"ג מס' 1892 מיום 1.6.2003 עמ' 414 (ה"ח הממשלה תשס"ג מס' 25 עמ' 262) – תיקון מס' 6 בסעיף 29 לחוק התכנית להבראת כלכלת ישראל (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2003 ו-2004), תשס"ג-2003; תחילתו ביום 1.6.2003.
ס"ח תשס"ה מס' 2018 מיום 1.8.2005 עמ' 722 (ה"ח תשס"ב מס' 3074 עמ' 232) – תיקון מס' 7.
ס"ח תשס"ח מס' 2146 מיום 6.4.2008 עמ' 430 (ה"ח הממשלה תשס"ח מס' 335 עמ' 16, 170) – תיקון מס' 8.